

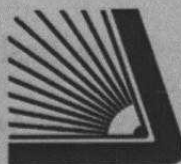
۱۳۸۶۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

تسامح و تساهل

مصطفیٰ برامکی

مجید مرادی

انتشارات نظری

عنوان و نام پدیدآور

تسامح و تساهل / مصطفی برامکی، مجید مرادی

مشخصات نشر

تهران : انتشارات نظری ، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری

۱۶۹ ص .

شابک

۹۷۸-۹۶۲۲-۲۰۹-۴۹-۴

وضعیت فهرست نویسی

قیفا

موضوع :

تسامح و تساهل در اسلام و آموزه های پیامبر

موضوع:

تفاوت دیدگاه اسلام و لیبرالیسم در مورد تسامح و تساهل

موضوع:

منشا و مستندات قاعده ی تسامح

موضوع:

بررسی و متنی و سندی روایات من بلغ

موضوع:

تسامح در ادله ی سنن در احادیث

رده بندی کنگره

BP ۲۵۴/۱/پ۴ت۵ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی

۲۹۷/۶۵

شماره کتابشناسی ملی:

۵۲۵۴۲۳۴

نام کتاب : تسامح و تساهل

نویسندگان: مصطفی برامکی - مجید مرادی

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۸

شمارگان : ۵۰۰

« کلیه حقوق مادی ، چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است. »

دفتر مرکزی : تهران، خیابان ولی عصر(عج) ، خیابان سید جمال الدین

اسدآبادی(یوسف آباد) ، نبش خیابان فتحی شقاقی، جنب بانک انصار

پلاک ۳۲، طبقه ۲، واحد ۱۷

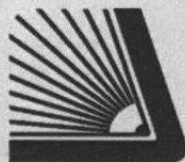
E-mail: nazaribook@yahoo.com

www.nashrenazari.com

تلفن : ۸۸۱۰۲۷۷۵

همراه : ۰۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵

قیمت : ۲۷۰۰۰۰ ریال

انتشارات نظری

فهرست مطالب

مقدمه	۵
بخش اول: کلیات	۷
فصل اول: مفاهیم و تعاریف	۷
فصل دوم: مفهوم تسامح و تساهل در اسلام و آموزه های پیامبر (ص)	۲۹
بخش دوم: تفاوت دیدگاه اسلام و لیبرالیسم در مورد تسامح و تساهل	۵۳
بخش سوم: تسامح در ادله ی سنن در اصطلاح فقهی و آسیب های آن	۵۷
بخش چهارم:	
فصل اول: مبانی و مستندات قاعده ی تسامح	۶۳
فصل دوم: بررسی متنی و سندی روایات من بلغ	۶۹
بخش پنجم: تسامح در ادله ی سنن در احادیث	۱۰۵
بخش ششم: اشکالات وارثان و داعده های تسامح در ادله ی سنن	۱۱۵
بخش هفتم: بررسی قاعده ی تسامح در ادله ی سنن در از دیدگاه محقق خوانساری	۱۳۹
فهرست منابع	۱۶۱

مقدمه

موضوعی که در این کتاب از آن بحث می‌شود تسامح در ادله سنن است یعنی در اخباری که متکفل بیان مستحبات هستند، علما در آنها سخت‌گیری نکرده و شرایط خبر صحیح و حسن و ریش را لازم ندانسته بلکه به اخبار ضعیف برای اثبات افعال مستحب اکتفا و قناعت کرده‌اند و این کاری است که در مورد اثبات فعل واجب، یا حرام هرگز اجازه داده نشده است.

پس بر پایه این تسامح و سهل‌گیری که آن را روا دانسته‌اند دیگر ضرورتی نمی‌دیدند که در سند ادله و اخبار مستحبات کاوش و بررسی دقیق صورت پذیرد و آن را تحت اصطلاح «تسامح در ادله سنن» مورد بحث قرار دادند. مرحوم شیخ انصاری در کتاب رسائل در تنبیه ششم از تنبیهات براءت: احتیاط در عبادت را ممکن و آنرا مانند سایر احتیاطات مستحسن و به ایرادها و اشکالهائی که از طرف برخی از علماء به این مسئله وارد و یا حتی ممکن است وارد شود پاسخ گفته‌اند.

ایشان ایرادی را که بعضی از اصولیین در امکان احتیاط یا عدم آن در افعال عبادی نموده‌اند وارد ترد نمی‌دانند و می‌فرماید در مواردی که در آنها عبادتی محتمل باشد می‌شود آنرا به امید و رجاء امر بجا آورد و همین اندازه قصد قربت در صحت عبادات کافی است و نیازی به احراز امر ندارد چنانچه در اعاده نمازهائی که در آنها احتمال بطلان می‌رود رجاء امر را

کافی دانسته‌اند، سپس به بیان پاسخ‌های دیگری می‌پردازند که در این مقاله فرصت ذکر آنها نیست و هر کس بخواهد می‌تواند به خود کتاب مراجعه کند.

این عمل گرچه دلیل استحباب آن ضعیف است لیکن اخبار من‌بلغ که در آنها به فاعل این قبیل اعمال وعده ثواب داده‌اند آنها را مستحب می‌گردانند و در نتیجه مکلف می‌تواند آنها را به قصد همین امر استجابی بجا آورد.

بدینگونه شیخ بزرگوار وارد بحث تسامح شده و در اطراف آن بررسی می‌فرماید:

" اما آنچه بنده را به ایراد این بحث وادار می‌کند انکار شدید بعضی از نویسندگان معاصر است که در ضمن انکار خود مانند بعضی از علمای بی‌پروای اخباری، قائلین و مالکین به اخبار من‌بلغ، را مستحق هر گونه توهین و اهانت دانسته است."

لذا بر هیچ مسلمانی پوشیده نیست که پس از قرآن کریم دومین مرجع مهم و معتبر در فهم و شناخت احکام و عقاید اسلامی، سنت و احادیث معصومین (ع) است. در آیات مختلف قرآن اعتبار و جاودانگی این میراث بزرگ بیان کرده و به آن برای هر مسلمانی ضروری تلقی شده است. سنت و اخبار معصومین (ع) مبین و مکمل احکام و مقررات قرآن است. انسان به تنهایی قادر به استخراج تمام احکام از قرآن نیست، از این رو در این امر خطیر به بیان پیامبر (ص) و معصومین (ع) که مبین قرآنند، نیاز دارد.

اینجانب امید دارم بتوانم آداب بحث را مراعات نمایم و آنرا بدون تعصب و هر گونه گرایش و سلیقه به پایان برسانم.

امید است در نظر خوانندگان ارجمند مفید واقع شود.

مصطفی برامکی